

***Jövedelem és várható élettartam összefüggése
az Egyesült Államokban és Norvégiában***

JAMA (2016; 315: 1750-1766

JAMA. Published online May 13, 2019. doi:10.1001/jama.2019.4329

Kulcsszavak: népegészségügy, várható élettartam, vagyoni helyzet, jövedelem, Egyesült Államok, Norvégia

Forrás **Internet-helye:** <https://jamanetwork.com/journals/jama/article-abstract/2733322> ;
<https://fhi.no/en/news/2019/rich-outliving-the-poor/> ;
<http://www.healthdata.org/research-article/association-household-income-life-expectancy-and-cause-specific-mortality-norway> ;
<https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2733322>

Raj Chetty és mt. (Stanford University) három évvel ezelőtti tanulmánya szerint az Egyesült Államokban a legmagasabb jövedelemmel rendelkező felső lakossági századhoz tartozó (felső percentilis) 40 éves férfiak várható élettartama 14,6 évvel, a nőké 10,1 évvel magasabb mint az alsó percentilishoz tartozóké. A kutatók a társadalombiztosítás hiányával hozták összefüggésbe a különbséget.

Jonas Minet Kinge és mt. (Folkehelseinstituttet Oslo) most Norvégiában is megismételték a vizsgálatot. Az összehasonlítás azért is érdekes, mert az Egyesült Államokban a lakosság 1%-a birtokolja az összjövedelem 20%-át, miközben Norvégiában 8%-át. A jövedelemeloszlás egyenlőtlenségét rögzítő *Gini-együttható* szerint ebben a tekintetben a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (*Organisation for Economic Co-operation and Development – OECD*) tagállamainak rangsorában az Egyesült Államok a negyedik, Norvégia a harmincegyedik helyen áll. Az arányosabb jövedelemeloszlás ellenére a várható élettartam tekintetében Norvégiában is vannak különbségek. A felső és alsó percentilis közötti különbség férfiaknál 13,8 év (84,4 vs. 70,6 év), nőknél 8,4 év (86,3 vs. 78,0 év).

Norvégiában a várható élettartam a csúcskeresők kivételével az összes jövedelmi csoportnál magasabb mint az Egyesült Államokban. A különbségek az alsó és középső jövedelmi szegmensekhez tartozóknál a legnagyobbak: Norvégiában a jövedelemeloszlás 5-20-ik percentiliseihez tartozó férfiak és a 10-25-ik percentilisekhez tartozó nők várható élettartama évekkal nagyobb mint a hasonló csoportokhoz tartozóké az Egyesült Államokban.

Az utóbbi években a várható élettartam tekintetében a szegények és gazdagok közötti különbség mindkét országban növekedett. Norvégiában a lakosság legmagasabb jövedelemmel rendelkező negyedében tíz év leforgása alatt férfiaknál 3,1 évvel, nőknél 3,2 évvel növekedett. A legalacsonyabb jövedelemmel rendelkező negyedében férfiaknál 0,9 évvel, nőknél 0,4 évvel csökkent.